

Pravidla pro práci v terénu

Ježdění v přírodě je důležitou součástí základního výcviku. Jeho předpokladem je kromě jezdcovy jistoty v sedle také ovládnutí pravidel chování v terénu. Jakožto host v přírodě se musí jezdec chovat tak, aby si nezískal odpůrce, ale jen přátele. Jen málokdo má to štěstí, že mezi jeho stájí a vytouženou přírodou není rušná silnice. Ve vlastním zájmu se musí každý snažit snížit na co nejmenší míru veškerá rizika, která jsou s vyjížděkami do terénu spojená. Koně, na kterých jedou do terénu méně zkušenější jezdci, musí mít denně zajištěný dostatečný pohyb a musí být zvyklí na provoz na silnici, aby nedocházelo k nehodám. Abychom se vyvarovali zbytečného napětí a nemuseli venku dotahovat sedla, je dobré, uvolní-li se koně na jízdárně. Jezdec musí mít bezpečnou tří nebo čtyřbodovou přílbu, na nohou pak jezdecké boty, nebo alespoň "chapsy". Sedlo a uzdečka se z bezpečnostních důvodů musí před každou vyjížděkou důkladně prohlédnout.

Nezkušenější jezdci by do terénu nikdy neměli jezdit sami. Doprovod zkušenější osoby je v každém případě nezbytný. Na betonových nebo asfaltových cestách by se mělo jezdit jen krokem - šetříme tím koním nohy a zabráníme možnému uklouznutí. Abychom se vyvarovali nepříjemností, musíme se vyhýbat příkopům, náspům, stezkám pro chodce a cyklisty a turistickým stezkám, v dešti bychom neměli jezdit po rozměklých cestách nebo po náledí. Tempo musíme volit podle momentální situace a terénních podmínek. Míjíme-li chodce, cyklisty, jiné jezdce nebo vozidla, musíme přejít do kroku. Tempo volíme všeobecně podle jakosti cesty, povětrnostních podmínek, přehlednosti terénu, stupně výcviku jezdce a stupně výcviku koně.

Způsobí-li jezdec v terénu škodu, oznámí to neprodleně majiteli pozemku. Po jízdě ve skupině je nutné umět se mezi sebou rychle a jasně domluvit. První jezdec skupiny dává rukou pokyny, které pak následující jezdec předá dál. Poslední jezdec předává tato znamení ostatním účastníkům dopravního provozu (na delší dobu zvednout ruku znamená přejít do kroku, několikrát krátce zvednutá ruka znamená vykročit, naklusat nebo nacválat, změna směru na otevřené cestě se oznamuje upažením levé nebo pravé paže).

Pokud je cesta dostatečně široká a provoz na ní ojedinělý, mohou jet vedle sebe dva jezdci. Musí však mezi sebou udržovat mezeru cca 2 - 3 kroky. Nacválat můžeme až po několika klusových a krokových reprízách, kdy se koně dostatečně uvolní.

Zlatá pravidla:

- do terénu by měli jezdit jen jezdci, kteří jsou schopni samostatně uvést koně
- ne vyjížděky by se mělo jezdit ve skupině nejméně 2 - 3 jezdců (např. z důvodu pomoci při úrazu) za doprovodu trenéra nebo cvičitele, případně zkušenějšího zodpovědného jezdce
- zkušenější jezdec jede první, ve větších skupinách jsou na první a poslední pozici zkušenější jezdci, mezi nimi ostatní
- obtížnost vyjížděky se řídí podle úrovně nejslabšího jezdce ve skupině

- jezdci by měli jezdit ve skupině za sebou v rozestupech cca 3 - 4 m
- pro koně volíme vhodný terén, neklušíme a necváláme po tvrdém terénu
- na vyjížďkách jezdíme v lehkém klusu, nikoliv v plném sedu a nohy při vysedání měníme po 200 - 300 metrech, ve cvalu jezdíme v stehním sedu
- během jízdy v terénu dodržujeme správný sed a vedení koně - na vyjížďkách mají jezdci sklon ke značně ležérnímu způsobu jízdy
- na vyjížďky volíme vhodné oblečení - pohodlné jezdecké
- na vyjížďkách nekřičíme, neplašíme ptactvo a zvěř, jezdíme ohleduplně k ostatním jezcům, k přírodě i ke kolemjdoucím
- v terénu koni usnadňujeme překonávání přírodních nerovností - při stoupání se předkláníme, při sestupu se zakláníme, avšak v podstatě sed jezdce zůstává za všech okolností kolmý k zemskému středu
- na silnici jezdíme vpravo, ve tmě řádně označeni odrazkou a světlem
- prvních a posledních 10 - 15 minut vyjížďky krojujeme